

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

MĚSTO JAKO UČEBNICE

– seminář pro pedagogické pracovníky škol Prahy 3

Dotační smlouva č.: 2024/00360/OE-OD

Příjemce dotace: Přátelé Prahy z. s.

Místo realizace: Infocentrum MČ Praha 3

Tento projekt navazoval a doplňoval cykly kreativních workshopů realizované od září 2022 nejprve pro veřejnost (školní rok 2022-2023) a následně pro školy a družiny sídlící na území MČ Praha 3 (školní rok 2023-2024 a 9-12 2024), jež byly postupně podpořeny třemi granty Ministerstva kultury: Kreativní učení, Kreativní učení II. a Kreativní učení III.; a první dva kofinancovány MČ Praha 3.

Veškeré podrobné informace týkající se náplně, metodiky, přínosu a získaných kompetencí, jež se váží k cyklu workshopů, lze nalézt v závěrečné zprávě k projektu: Město jako učebnice – cyklus kreativních workshopů pro školy a družiny na Praze 3; dotační smlouva č. 2024/00359/OE-OD.

1. Přehled realizovaných aktivit:

Seminář pro pedagogy a vychovatele škol Prahy 3 se konal ve středu, 9. října 2024, od 9:30 – 12 h. v Infocentru Prahy 3, Milešovská 1.

Představení projektové formy získávání informací jako alternativy k frontální výuce; nenásilná metodická podpora a inspirace pro pedagogy i vychovatele, přesahy témat z Dj, Vv, VI, Čj, DěU – to vše v kontaktu s reálnými příklady kulturního dědictví, staveb, urbanistických situací i současných výtvarných tendencí.

2. Přínos projektu pro pedagogické pracovníky:

- Podrobné a zároveň neformální získání informací – s možností dotazování – ke koncepci a metodice uceleného cyklu 30 tematických okruhů vázících se k historii a kultuře Prahy 3, včetně pracovních listů (jež byly ověřeny a aktualizovány díky dvou a půl leté realizaci projektu), s níž budou moci pracovat i v budoucnu.
- Motivace k rozvíjení kreativního vzdělávání a jeho aplikaci ve výuce či družině.
- Ukázka praktických výtvarných zadání, jejich vyzkoušení.
- Metodická podpora: Metodika zaměřena na mezioborovou spolupráci a nekompetitivní radostný prožitek z tvorby naplňující definici kreativního vzdělávání vzniklou v roce 2021.
- Představení webu projektu s uloženou fotodokumentací i pracovními listy k volnému stažení.

– Navázání osobního kontaktu s lektory – povzbuzení pro budoucí komunikaci a sdílení.

Pedagogům byla představena aktualizovaná koncepce workshopů:

Setkání in situ:

Témata volena podle významu pro představení dějin umění a historického a kulturního vývoje, v úzké vazbě na území Prahy 3 a možnosti zvolené téma ilustrovat na zcela konkrétních urbanistických či architektonických situacích nebo uměleckých a umělecko-řemeslných dílech – s naprostou preferencí setkání in situ, tedy v přímém kontaktu žáků s dílem. Cílem je také pokrýt specifika čtvrti. Výběr třiceti workshopů viz web projektu www.mestojakoucebnice.cz.

Pracovní listy:

Nedílná část workshopů, a také jeden z trvalých výstupů uchovaných na webu projektu. Třicet listů koncipovaných vždy „na míru“ vybranému tématu bylo na základě zkušeností z minulých ročníků aktualizováno a převedeno do nadčasové podoby. Listy jsou připravované za asistence metodika, tak aby nabídly vhodná zadání a podněty pro děti 1. i 2. stupně ZŠ. Vždy je předpokladem, že každý plní pouze část / části, na něž jeho schopnosti dostačují. V tomto ohledu reflektují pracovní listy metodiku Montessori pedagogiky a práce s věkově smíšenou skupinou (družiny): Každý podle svých schopností. Nepředpokládá se tedy, že nejmladší děti ve skupině musí nutně zvládnout pracovní list celý. List také slouží jako zdroj informací pro komunikaci s rodiči či dalšími rodinnými příslušníky o workshopu – a to nejen pro děti méně nadané či jazykově znevýhodněné; v neposlední řadě jako pomůcka a inspirace pro pedagogy.

Kreativní úkoly:

Třetí a zásadní pilíř workshopu představuje kreativní úkol. Kreativní zadání je voleno tak, aby odpovídalo věku a časovým možnostem třídy. Úkoly vedou k porozumění principům nikoli k nápodobě viděného. Například: U workshopu o kubismu děti pracují / kreslí na folie pohledy na zátiší z různých úhlů, jež mohou následně díky transparentnosti folie překrývat a porozumět východiskům kubistické malby. U workshopu o surrealismu ilustrují surrealistickou báseň nikoli realistickou kresbou, ale metodou otisku z vodní plochy, jež k sobě nutně váže princip náhody a nečekaného.

3. Počet účastníků:

Zájem byl formou dotazníků prověřen předem a přesahoval kapacitu semináře (15 osob; dotazníky rozeslal organizátor do škol osobně, stejně jako byla pozvánka distribuována odborem školství MČ Praha 3). Konkrétní účast byla nicméně poloviční (7). Ukázalo se, že zájem pedagogů a vychovatelů v praxi často narazil na nemožnost jejich uvolnění, byť původně přislíbené z výuky (akce se bohužel setkala s první vlnou podzimních chřipkových onemocnění a personálním oslabením škol). Seminář přesto navštívili pedagogové také ze škol, které se projektu dosud neúčastnily – například ze ZŠ Jeseniova (praktické seznámení s konceptem cyklu vedlo k jejich okamžitému zájmu o workshopy pro tuto školu, což nicméně vzhledem k obsazení veškerých lekcí hned v září 2024 již nebylo v této etapě možné; představuje však potenciál do budoucna).

4. Propagace a publicita

Propagaci a zdroj informací plnil především vlastní FB profil a FB Infocentra Prahy 3.

FB: Město jako učebnice

Sledující: 164 Členem ve 20 skupinách (Praha 3, Vinohrady, Žižkov, Kultura v Praze, maminky, děti, akce zdarma, apod.)

Dotazník prověřující zájem rozeslaný na školy (kladná reakce, 17 zájemců).

Pozvánky rozeslány elektronicky odborem školství MČ Praha 3; pozvánka zveřejněna za oknem Infocentra, rozeslány organizátorem akce do škol; navazovala přímá mailová a telefonická komunikace s vedením škol a pedagogy.

Informace o projektu i semináři byla opakovaně zveřejněna na webu Prahy 3:
<https://www.praha3.cz/aktualne-z-trojky/zpravy/cyklus-workshopu-mesto-jako-ucebnice-ma-za-sebou-uspesny-druhy-rocnik-n1180154.htm>
<https://www.praha3.cz/aktualne-z-trojky/zpravy/uspesny-cyklus-workshopu-mesto-jako-ucebnice-prozatim-konci-n1187824.htm>

Každý účastník obdržel složku s informacemi (základní údaje o projektu včetně informace o financování akce z dotačního titulu MČ Praha 3 a loga Prahy 3, odkaz na web s možností volného stažení všech podkladů, ukázkové pracovní listy atd.)

Výstupy celého projektu a podklady ke stažení jsou uchovány na webu projektu:
www.mestojakoucebny.cz

Praha, 12. 12. 2024

Jiří Horský, předseda spolku Přátelé Prahy

Kateřina Lopatová